

247567

มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิเด็ก: ศึกษากรณีเด็กขอม

ธวัชรัตน์ ชุมพลชัย

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลับรมคัมภ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2554

๐๐๐๒๕๒๕๘ ๒

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

247567

มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิเด็ก: ศึกษากรณีเด็กขอทาน

ธวัชรรัตน์ ชุมพลชัย

วิทยานิพนธ์เสนอต่อมหาวิทยาลัยรามคำแหง
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา ๒๕๕๔

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

LEGAL MEASURES IN THE PROTECTION OF THE RIGHTS
OF CHILDREN: A CASE STUDY OF CHILD BEGGARS

THAWONRAT CHUMPONCHAI

A THESIS PRESENTED TO RAMKHAMHAENG UNIVERSITY
IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF LAWS

2011

COPYRIGHTED BY RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

ชื่อเรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิเด็ก: ศึกษากรณีเด็กขอลาน

ชื่อผู้เขียน นางสาวธวัชรรัตน์ หุมพลชัย

สาขาวิชา นิติศาสตร์

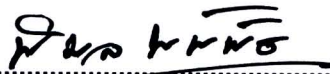
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี

ประธานกรรมการ

อาจารย์ปัญญา กางกรณ

มหาวิทยาลัยรามคำแหงอนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทนิติศาสตรบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิมล พุทธิพิธ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. บวรวิทย์ เป็รื่องวงศ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี)

กรรมการ

(อาจารย์ปัญญา กางกรณ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์อรรณพ พจนานูรัตน์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์มณฑา ประพันธ์เนติวุฒิ)

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิเด็ก ศึกษากรณี
เด็กขอทาน

ชื่อผู้เขียน นางสาววัลรัตน์ ชุมพลชัย

ชื่อปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2554

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์สุชสมัย สุทธิบัติ

ประธานกรรมการ

2. อาจารย์ปัญญา กางกรณ

247567

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีชีวิตรอดอยู่ในสังคมอย่างปลอดภัย ปราศจากการใช้ความรุนแรง การปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมและได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา แต่ในปัจจุบันเด็กถูกละเมิดสิทธิจากบุคคลที่แสวงหาประโยชน์ด้วยการบังคับ ขู่เข็ญ ยุบยง ส่งเสริม ให้เด็กมาเป็นขอทาน นอกจากเด็กถูกละเมิดสิทธิโดยถูกบังคับให้เป็นขอทาน ยังถูกทรมาณทั้งด้านร่างกายและจิตใจด้วยวิธีการตัดแขน ตัดขา ทำให้เป็นคนพิการ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้บุคคลที่พบเห็นให้ทานแก่เด็ก และหากเด็กไม่ยินยอมมาขอทานหรือเด็กขอทานได้เงินไม่ตรงตามความต้องการ เด็กจะถูกเฆี่ยนตี และได้รับความทรมาณทางด้านร่างกาย

จากการศึกษาพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 มีความบกพร่องเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายที่ไม่ได้กำหนดคำนิยามของคำว่าเด็กไว้ในกฎหมายทำให้เด็กไม่รับการคุ้มครองเป็นพิเศษและการกำหนดลักษณะของการขอทานตามมาตรา 6 วรรค 3 ทำให้กระทบถึงสิทธิเด็กในการแสดงความสามารถและอาจก่อให้เกิดการทำลายศิลปะ วัฒนธรรมไทยได้ มาตรการในการลงโทษบุคคลที่นำเด็กเข้าสู่กระบวนการขอทาน กฎหมายไม่ได้กำหนดบทลงโทษไว้แต่กฎหมายได้

กำหนดการสงเคราะห์บุคคลที่เป็นขอทานเท่านั้น การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ซึ่งกฎหมายให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถจับกุมเด็กขอทานไม่เหมาะที่นำมาใช้กับเด็ก อีกทั้งมาตรการในการสงเคราะห์เด็กขอทานตามมาตรา 7 และมาตรา 8 กฎหมายได้กำหนดมาตรการในการช่วยเหลือคนชรา คนพิการ คนวิกลจริต คนมีโรคจิตตัว ซึ่งเป็นมาตรการที่ไม่เหมาะสมที่นำมาช่วยเหลือเด็กขอทาน เมื่อกฎหมายมีมาตรการในการคุ้มครองสิทธิเด็กขอทานที่ไม่รัดกุม เป็นผลทำให้มีบุคคลนำเด็กมาขอทานมีจำนวนมากขึ้นในทุก ๆ ปี

ดังนั้น การคุ้มครองสิทธิของเด็กเพื่อไม่ให้ตกเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์จากการขอทาน ผู้เขียนขอเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484 ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้มีค่านิยามคำว่า เด็กขอทานที่กฎหมายให้การคุ้มครองและแก้ไขวิธีการขอทานตามมาตรา 6 ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้เพิ่มบทลงโทษบุคคลที่นำเด็กเข้าสู่กระบวนการขอทานเพื่อให้บุคคลมีความเกรงกลัวไม่นำเด็กมาขอทาน และควรมีมาตรการในการสงเคราะห์ที่ความเหมาะสมกับเด็กขอทานโดยมีการจัดการฟื้นฟู สภาพร่างกาย จิตใจและจัดการศึกษาให้แก่เด็กขอทาน เพื่อให้จำนวนเด็กที่เป็นคนขอทานในประเทศได้มีจำนวนน้อยลงและค่อยๆหมดไปจากสังคมไทย

ABSTRACT

Thesis Title Legal Measures in the Protection of the Rights
of Children: A Case Study of Child Beggars

Student's Name Miss Thawonrat Chumponchai

Degree Sought Master of Laws

Academic Year 2011

Advisory Committee

1. Assoc. Prof. Suksamai Suthibordee

Chairperson

2. Mr. Punya Kangkorn

247567

The Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2550 (2007) stipulates that the state has the duty to protect children's rights by ensuring children can live safely in society without suffering violence and unjust treatment in addition to being allowed to develop their bodies, minds and their capacity for wisdom. However, at present, children's rights are being violated by individuals desirous of receiving benefits by forcing, threatening, encouraging, and promoting children to become beggars. Besides having their rights violated by being forced to become beggars, children suffer both physically and mentally by even at times being deliberately made handicapped through having an arm or leg amputated so as to generate greater pity on the part of beholders so that they will be induced to give more money to the children than would be their wont. If children do

not want to beg, or do not obtain enough money from begging, they are hit and otherwise tortured physically.

In studying the Begging Control Act, B.E. 2484 (1941), the researcher uncovered defects in the wording of the law since these provisions do not contain an explicit definition of the word “children.” As such, children are thereby not afforded special protection. In Clause 3 of Section 6, the characteristics of the act of begging are delineated. But there is still a failure to address the rights of children since not being afforded special protection curtails the development of their capacities and is destructive of the Thai arts and culture.

There are no provisions made for punishing individuals who force children to engage in begging. However, the law stipulates that beggars should be assisted, but no explicit mention is made of child beggars. While competent authority is allowed to arrest beggars, including child beggars, this is wholly inappropriate for children. Sections 7 and 8 provide measures requiring the assistance of beggars, but the measures only mention the aged, the disabled, and the mentally ill without any specific mention of any specific obligation to assist child beggars. Inasmuch as the law has these loopholes, individuals take advantage of the situation with the consequence that the number of child beggars increases annually.

Therefore, explicit legal means must be brought to bear on protecting the rights of children by preventing them from becoming victims of adults who receive financial benefits from the begging of children under their control. The researcher would therefore like to suggest that the Begging Control Act,

B.E. 2484 (1941) be amended such that the term “child beggar” is clearly defined to the end of ensuring the protection of children who are forced to become beggars.

In addition, Section 6 should be concurrently amended so as to reflect the current situation. Punitive measures should be explicitly stated such that those who force children to become beggars can be punished. If the law is accordingly amended, then this would have a deterrent effect on those who may well otherwise force children to become beggars. Appropriate measures should also be adopted to provide succor to children who are already beggars. They should be given the opportunity for physical and mental rehabilitation. These children should be adequately educated so that the number of child beggars will gradually decline with the hope that child begging will eventually be eliminated from Thai society.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความเมตตาจากคณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์สุขสมัย สุทธิบดี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และท่านอาจารย์ปัญญา กางกรณ์ ที่ได้กรุณาตลอดเวลาอันมีค่ายังรับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ท่านให้ความกรุณาแก่ผู้เขียนให้ความเอาใจใส่ ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ และคอยติดตามผลการดำเนินงานของผู้เขียนด้วยดีเสมอมา ผู้เขียนรู้สึกในในความเมตตากรุณาของท่านทั้งสอง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่าน ดร. บวรวิทย์ เป็เรืองวงศ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลจังหวัดฉะเชิงเทราแผนกคดีเยาวชนและครอบครัว ที่ได้เมตตาตลอดเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานสอบวิทยานิพนธ์ อีกทั้งรองศาสตราจารย์อรรณพ พจนานุรัตน์ และรองศาสตราจารย์มณฑา ประพันธ์เนติวุฒิ ที่ได้กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งอาจารย์ทั้ง 3 ท่าน ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นที่มีประโยชน์อย่างมาก ในการจัดทำวิทยานิพนธ์

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา ที่รักยิ่งของผู้เขียน แม้ท่านจะได้ล่วงลับไปแล้ว แต่คำสอนของท่านเป็นแรงผลักดันให้ผู้เขียนไม่ย่อท้อต่อการทำงาน อีกทั้งมารดาที่คอยให้การศึกษาคำสั่งใจ เฝ้าติดตามความคืบหน้าในการทำงานและคอยให้การสนับสนุนผู้เขียนในทุก ๆ เรื่องอย่างสม่ำเสมอตลอดมา รวมทั้งญาติพี่น้องของผู้เขียนทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียนโดยตลอด จนทำให้ผู้เขียนสามารถเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและมีประโยชน์ประการใดบ้างแล้ว ผู้เขียนขอเทิดทูนบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนข้อบกพร่องทั้งหลายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอนอบรับไว้แต่เพียงผู้เดียว และกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้

ธวัชรรัตน์ ชุมพลชัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(4)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
บทที่	
1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	9
3. สมมติฐานของการศึกษา	9
4. ขอบเขตของการศึกษา.....	10
5. วิธีดำเนินการศึกษา.....	10
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2 ความหมาย ประวัติความเป็นมา หลักการ และแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	
การคุ้มครองสิทธิเด็ก	11
1. ความหมายของคำว่าเด็ก.....	11
2. ประวัติความเป็นมาในการควบคุมคนขอทาน	13
2.1 ประวัติความเป็นมาในการควบคุมคนขอทานประเทศไทย	13
2.2 ประวัติความเป็นมาในการควบคุมคนขอทานในสหราชอาณาจักร	14
3. หลักการเกี่ยวกับการกิจของรัฐและการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ.	16
3.1 การกิจของรัฐ	16
3.2 การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	17
4. แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ	19
4.1 ความหมายเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ	19
4.2 ผู้ทรงสิทธิเสรีภาพ	22

บทที่	หน้า
4.3 เทคนิคของการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ.....	24
4.4 กฎเกณฑ์จำกัดสิทธิเสรีภาพ	25
5. แนวคิดในการคุ้มครองสิทธิเด็กในประเทศและต่างประเทศ	28
5.1 การคุ้มครองสิทธิเด็กในประเทศ.....	29
5.2 การคุ้มครองสิทธิเด็กระหว่างประเทศ.....	31
5.3 การคุ้มครองเด็กตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก	37
5.4 การคุ้มครองเด็กในสหราชอาณาจักร	43
3 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กขอทาน	50
1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.....	50
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กขอทานของประเทศไทย.	53
2.1 พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484	54
2.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546.....	60
2.3 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 .	68
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กขอทานของสหราชอาณาจักร.....	74
3.1 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก ค.ศ. 1989 (The Children Act 1989)..	75
3.2 พระราชบัญญัติคนจรจัด ค.ศ. 1824.....	76
3.3 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็กและเยาวชน ค.ศ. 1933 (Children and Young Persons Act 1933).....	79
4 วิเคราะห์มาตรการในการคุ้มครองสิทธิเด็ก: ศึกษากรณีเด็กขอทาน	82
1. ลักษณะการกระทำที่ถือว่าเป็นเด็กขอทาน	84
2. บทลงโทษบุคคลที่นำเด็กเข้าสู่กระบวนการขอทาน	90
3. การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่	99
4. การสงเคราะห์เด็กขอทาน.....	103

บทที่	หน้า
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	110
1. บทสรุป	110
2. ข้อเสนอแนะ	117
ภาคผนวก	
ก พระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484.....	119
ข กฎกระทรวงกำหนดเด็กที่เสี่ยงต่อการกระทำผิด พ.ศ. 2549	125
ค ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องกำหนดกรมและสถานสงเคราะห์ ตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการขอทาน พุทธศักราช 2484.....	129
บรรณานุกรม.....	132
ประวัติผู้เขียน	134